

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
13 Ocak 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis ve Gümrük İşbirliği Ortak Temas Merkezi Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Anlaşma ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/518)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 2

13 Ocak 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.07

BAŞKAN: Mehmet Kasım GÜLPINAR (Şanlıurfa)

BAŞKAN VEKİLİ: Şaban DİŞLİ (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: Özkan YALIM (Uşak)

SÖZCÜ: Zehra TAŞKESENLIOĞLU (Erzurum)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, bakanlıklarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun 26'ncı Yasama Döneminin 3'üncü toplantısını açıyorum.

Değerli üyelerimiz, bugün gündemimizde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis ve Gümrük İşbirliği Ortak Temas Merkezi Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Anlaşma ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve boşalan Komisyon Kâtip Üyeliği seçimi yer almaktadır.

Tasarının görüşmelerine başlamadan önce sayın Komisyon üyelerimize kısa bir hatırlatmada bulunmak istiyorum. Malumları olduğu üzere, 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu'nun 3'üncü maddesinde Komisyonumuzun görevi "Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak" şeklinde ifade edilmiştir. Söz konusu kanun hükmü gereği, Komisyonumuza havale edilen tasarısı ve teklifler bu çerçevede yani Avrupa Birliği mevzuatına uygunluk açısından incelenip görüşülmektedir. Yine aynı kanunumuz Komisyonumuza Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecine ilişkin gelişmeleri izleme ve müzakere etme görevini de vermiştir. Bugünkü gündemimizde yer alan uluslararası anlaşmanın uygun bulunması kanun tasarısı da Avrupa Birliği mevzuatına uygunluk açısından ziyade katılım sürecine ilişkin gelişmeleri müzakere etme yönüyle Komisyonumuzun görev alanına girmektedir.

Değerli üyeler, Türkiye'nin Avrupa Birliği sürecini doğrudan etkileyen çok önemli uluslararası anlaşmalar, geri kabul anlaşması gibi olmadıkça tali komisyon olduğumuzdan genellikle uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması kanun tasarılarını görüşüyoruz. Gündemimizde yer alan tasarısı, Türkiye, Bulgaristan ve Yunanistan arasında göç ve sınır güvenliği konularında bilgi paylaşımının öngören anlaşmanın uygun bulunmasını öngörmektedir. Söz konusu anlaşma her ne kadar teknik bir anlaşma olsa da Türkiye ile Avrupa Birliği arasında yürütülen vize serbestisi için önemli bir adım olduğundan Komisyonumuzun bu vesileyle toplanarak bakanlıklarımızdan süreç hakkında bilgi edinmesi ve vize serbestisi sürecine bizim de Komisyon olarak katkı sunmamız için bir fırsat olarak gördüğümüzden Komisyonu topladım.

Değerli üyelerimiz, öncelikle genel olarak Komisyonun görüşme usulü hakkında size kısa bir bilgi vermek istiyorum. Bildiğiniz üzere, Komisyonumuz tasarısı ve teklifleri sadece tali komisyon olarak görüşebiliyor. Tali olarak görüştüğümüz için uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması kanun tasarılarını görüşürken geneli üzerinde görüşmelerle yetiniyoruz, tasarısının her 3 maddesini ayrı ayrı görüşüyoruz.

Değerli üyelerimiz, bir de şunu hatırlatmakta fayda olabilir: Uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması kanun tasarısını, 3 maddeden oluşan tasarıları görüşüyoruz. Uluslararası anlaşmanın metnini, biraz önce de bahsettiğim gibi, görüşüyoruz. Bu nedenle, ne tali komisyon olarak bizim ne de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 3

esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonunun uluslararası anlaşma metnini görüşüp değişiklik önerisinde bulunma yetkisi var. Dolayısıyla, komisyonlar uluslararası anlaşmanın uygun bulunmasını ancak kabul ya da reddedebilir, anlaşmaları değiştiremezler.

Şimdi, müsaadenizle, tasarımı bu çerçevede görüşmeye başlayabiliriz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis ve Gümrük İşbirliği Ortak Temas Merkezi Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Anlaşma ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/518)

BAŞKAN – Öncelikle Hükümet temsilcisi ve Bakanlıklarımızın temsilcilerine söz verip sonra da söz talep eden üyelerimize söz hakkı vermeyi düşünüyorum.

Şimdi, öncelikle, Dışişleri Bakanlığından gelen arkadaşlarımız tasarımıyla ilgili bilgi vermek isterler mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Efendim, ben geldim Dışişleri Bakanlığından, Göç Dairesi...

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Göç idaresini görmek...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – “Göç Dairesi”, “göç idaresi” değil.

BAŞKAN – O İçişleri Bakanlığı, onu da herhâlde bilahare...

Tutanaklara geçmesi açısından, söz alan bürokratlarımız kendilerini kısaca tanıtırlarsa faydalı olacaktır.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Bahse konu anlaşmanın içeriği sizlerin de bildiği üzere çok teknik ancak anlaşmanın ülkemiz tarafından onaylanması sizin de bahsettiğiniz üzere Türkiye ve Avrupa Birliği arasında yürütülen vize serbestisi süreci bakımından büyük önem taşımakta. Vize serbestisi süreci bağlamında ülkemizin yerine getirmesi gereken, malumunuz belirli kriterler bulunmakta. 72 kriterden bir tanesi de bu çerçevede bahse konu anlaşmanın onaylanması. Bu şekilde ülkemizin düzensiz göç başta olmak üzere sınır ötesi iş birliği konusunda Yunanistan ve Bulgaristan’la yakın iş birliği yaptığının ortaya konulması bakımından da önem taşımaktadır. Onaylanması bu bağlamda ülkemiz tarafından bir kriterin daha yerine getirildiği ve böylelikle inşallah ekim ayı itibarıyla Türk vatandaşlarına Schengen alanına vizesiz seyahatin yolunun açılmasında bir taş daha konulması anlamına geleceğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

Benim söyleyebileceklerim bu kadar.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Avrupa Birliği Bakanlığı temsilcilerinden bilgi alabilirsek...

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANI EGE ERKOÇAK – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dışişleri Bakanlığı temsilcimizin de belirttiği gibi, özellikle bu anlaşmamız vize serbestisi diyalogu süreci açısından önemli ve 72 yükümlülük arasında yer alan “Sınır Yönetimi” başlığı altında yer alan 15’inci yükümlülüğümüz aşağıdaki şekildedir. “Özellikle AB üye devletleriyle olan sınırların yönetimini güçlendirmek amacıyla komşu AB üye devletleriyle yeterli iş birliğinin sağlanması.” Tabii ki sadece vize serbestisi diyalogu sürecinde değil, 24’üncü fasıl olan adalet, özgürlük ve güvenlik faslı çerçevesinde de Avrupa Birliğinin yakından takip ettiği bir konuydu bu. Bunu 2013, 2014 ve 2015 yılı ilerleme raporlarında rahatlıkla görebiliyoruz. 2013 yılı ilerleme raporunda bu merkezin kurulmasına ilişkin protokolün akdedildiği, 2014 yılı ilerleme raporunda üçlü ortak temas merkezinin kurulması gerektiği ve 2015 yılı ilerleme raporunda da anlaşmanın hâlihazırda onaylanması ve uygulanmaya başlanması gerekmektedir diye bu konu irdelenmekte. Daha evveliyatına bakarsak daha önceki ilerleme raporlarında da bu konu yer almakta.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 4

Bu yeni bir konu da değil, eskiden süregelen 2010 Türkiye-AB katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde, IPA Projeleri adını verdiğimiz projeler çerçevesinde Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristan arasında sınır yönetimi alanında bölgesel iş birliği projemiz var, aşama 1 projesi. Bu çerçevede de bu anlaşmanın bu proje çalışmalarıyla desteklendiği proje raporlarında da yer almakta ve proje uygulama kriterlerine göre de başarılı bir proje. Dolayısıyla, Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristan arasında Kapitan Andreevo Sınır Kapısı özelinde tesis edilen bu başarılı projelerin sonunda da böyle bir anlaşma akdedilmesi Türkiye ve AB ilişkileri açısından, müzakere sürecimiz açısından ve ayrıca da vize serbestisi diyalogu yükümlülüklerimizin yerine getirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkürler Ege Bey.

Son olarak İçişleri Bakanlığı temsilcilerimiz söz almak isterler mi acaba?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI AR-GE VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANI HÜSEYİN GÖKDEMİR – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Komisyonunuzu sözlerime başlamadan önce saygıyla selamlıyorum.

Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Bakanlığı temsilcilerimizin de ifade ettikleri şekilde polis, sınır güvenliği, göç hizmetleri, gümrük makamları, kolluk kuvvetleri ve ilgili diğer kurumlar arasında gerçek zamanlı bilgi paylaşımını ve sınır aşan suçlara karşı etkin bir mücadele sağlanmasını amaçlayan anlaşma Avrupa Birliğiyle yürütülen vize serbestisi diyalogu süreci bakımından da önemli bir aşamayı teşkil ettiğinden, İçişleri Bakanımız tarafından 25 Mayıs 2015 tarihinde imzalanmıştır. Onaylanması konusunu takdirlerinize arz ediyorum efendim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Değerli üyelerimiz, bakanlıklarımızın değerli temsilcilerini dinledik, katkılarından dolayı çok teşekkür ediyoruz.

Tasarı üzerinde söz almak isteyen eğer Komisyon üyemiz varsa onlara da sırasıyla söz vereceğim.

Şaban Bey, buyurun.

ŞABAN DIŞLI (Sakarya) – Değerli arkadaşlar, hepinize hayırlı sabahlar.

Öncelikle, Sayın Başkanım, bu toplantılarda her birimizin önüne bir isimlik arkadaşlar hazırlarlarsa hem birbirimizi hem Hükümetimizi ya da bürokrasimizi temsilen gelen arkadaşların bizleri tanıması açısından iyi olur diye düşünüyorum.

İkincisi, sorum, her 3 arkadaşına veya kim cevap verirse: Acaba, Yunanistan ve Bulgaristan bu onaylama sürecini tamamladılar mı yani o parlamentolarda onaylandı mı diye sormak istiyorum.

Bir de eğer bilginiz varsa bu 72 kriterden kaç tanesini tamamladık acaba, kaç kriterimiz kaldı diye soracağım.

Son olarak da bu ortak temas merkezi, Kapitan Andreevo Kapısı'nın dışında başka bir temas merkezi olacak mı ve bunun koordinatörlüğünü kim yapacak yani Yunanistan mı, Bulgaristan mı yoksa Türkiye mi?

Teşekkür ederim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyoruz sorularınız için.

Öncelikle, diğer ülkeler henüz daha onaylamadılar, onay süreci devam ediyor. Bulgaristan özellikle bu anlaşmaya büyük önem atfediyor. Başta düzensiz göçle mücadelede ciddi bir fayda sağlayacağını düşünüyor. Esasen Bulgaristan çok yoğun bir göç baskısı altında olmamakla beraber biraz da durumu olduğundan daha abartarak gösteriyor diyebiliriz. Tahminimizce Bulgarlar en kısa sürede bunu onaylayacaklardır. Yunanistan da keza arzu ediyor anlaşmayı çünkü kendisi de Avrupa Birliğine karşı düzensiz göçte bir şeyler yapıldığını göstermeye çalışıyor. Onay süreçleri devam ediyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 5

72 kriterden kaçının karşılandığı konusunda Avrupa Birliği Bakanlığımızın temsilcilerinin daha açıklayıcı olacaklarını düşünüyorum.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANI EGE ERKOÇAK – Dışişleri Bakanlığı temsilcimize teşekkür ediyorum.

Tabii ki 72 kriter konusunu Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığımız ortaklaşa yürüttüğümüz çalışmalarla götürüyoruz. Avrupa Komisyonu ile yürütülen ortak çalışmalar da bir raporlama anlayışı çerçevesinde ilerliyor. 2014 Ekim tarihinde en son rapor yazıldı ve hepimizin takip ettiği gibi 29 Kasım'daki Türkiye-AB zirvesi sonucunda uzlaşılan ve zirve sonrasında mutabakat uyarınca da, eylem planı uyarınca da Mart 2016'da ikinci raporun yayımlanması komisyon tarafından planlanıyor. Eski takvimde ekim veya kasım olacaktı ancak çalışmalarını hızlandırdığımız için bu mart ayında ve daha sonra da sonbahar ayında ve ondan sonra da vize muafiyetine giden süreç. Bu çerçevede komisyonun değerlendirmesini öncelikle ben sizinle paylaşmak istiyorum.

72 yükümlülükten aslında 13'ü tamamen yerine gelmiş durumda ancak hiç yerine gelmeyen de 10 tane var. Bu arada kalan 49 tane de iki aşamalı olarak kısmen yerine gelmiş veyahut da yerine gelmek konusunda olgunlaşmış şekilde ifadelerle tanımlanıyor. Size bir örnek vermem gerekirse, örneğin, şu anda Bakanlar Kurulunda olan Kişisel Verileri Koruma Kanun Tasarısı yasalaştığı takdirde 4 yükümlülük birden yerine gelmiş olacak ki o kanun tasarısı bu anlaşmanın da uygulanabilmesi açısından yine önem taşıyan kanun tasarılarından bir tanesi. Özetle bu şekilde söyleyebilirim ancak 49 yükümlülüğümüzün de hızlı bir şekilde yerine gelmesi bakımından Dışişleri Bakanlığımız koordinasyonunda Sayın Dışişleri Bakan Yardımcımız Naci Koru Başkanlığında çok hızlı çalışmalar yürütülüyor, önümüzdeki haftalarda da çok yoğun toplantı trafiği olacak bu konularda.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkürler.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Pardon... Bir soru daha vardı, o da Bulgaristan'la alakalıydı.

Tek bir yerde, Kapitan Andreevo'da öngörülüyor ve Bulgaristan anlaşmasının da "depositor"u, daha çok kendisinin inisiyatifiyle bu şekilde ilerlendi. Bulgaristan'dır "depositor" ülke.

BAŞKAN – Şaban Bey'in sorusuna ilaveten şöyle bir şeyi merak ettim ben.

Selina Hanım, size söz vereceğim.

Şimdi, diğer parlamentoların onaylamaması bizim süreci etkiler mi, etkilemez mi? Nasıl bir öngörü var burada?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Hayır, bizim sürecimizi etkilemeyecektir. Yani biz Türkiye olarak üzerimize düşen yükümlülüğü yerine getirmiş kabul edileceğiz.

BAŞKAN – Selin Hanım, buyurun.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller, değerli bakanlık temsilcileri; herkese günaydın.

Öncelikle, dün Sultanahmet'te kaybettiğimiz –vatandaşlarımız olmasa da- kişiler için hepimizin başı sağ olsun. Tabii, burada sınır güvenliklerinden bahsediyoruz, herhâlde öncelikle kendi sınırlarımızı layıkıyla korumamız gerekiyor. Bu konuya bir kere daha dikkat çekmek istiyoruz.

Tabii, tasarının genelini konuşacağız dedik. Geneliyle ilgili şöyle bir konuya dikkat çekmek istiyoruz: Denizleri kapsamadığını fark ettik bu merkezlerdeki çalışmanın. Denizlerle ilgili ayrı bir düzenleme mi olacak ya da hâlihazırda yürüyen bir işleyiş var mı çünkü asıl kanayan yara denizler, hepimizin çok iyi bildiği gibi.

Bir de sayın bakanlık yetkilisinin de ifade ettiği gibi, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili gerçekten biz kaygılıyız, burada da onunla ilgili hükümler var. O tasarının hayata ne zaman geçmesi planlanıyor?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 6

Bir de bu bahsettiğimiz 72 kriter, Sayın Bakan da sunumunda onları bir torba kanun olarak getireceğini ifade etmişti ama şimdi hani müstakil olarak da böyle geçtiğini görüyoruz. Yani bu 72 kriterin ne olduğunu ben açıkçası araştırıyorum ama bir türlü tam anlamıyla ulaşamıyorum. Onu bize temin etmeniz mümkün müdür acaba toplu bir şekilde?

Teşekkür ediyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Denizden başlayalım. Bu konuda çok haklısınız. Kara sınırlarının kontrolü tabiatıyla daha kolay oluyor. Deniz sınırlarında 8.500 kilometreden fazla bir sahile sahibiz. Sadece Ege’de 2.800 kilometre ve girintili çıkıntılı sahillere sahibiz. Denizlerdeki kontrol doğrusu gerçekten zor. Denize set çekemeyiz. Yani zaten düzensiz göç istatistiklerine de bakıldığı zaman kara sınırlarında ciddi bir azalma da var. Bizim Türkiye olarak Yunanistan ve Bulgaristan’la yaptığımız iş birliği neticesinde kara sınırlarındaki düzensiz göçte ciddi bir azalma sağladık ama denizlerde –o konuda haklısınız- kontrol kolay olmuyor fakat bizim Yunanistan’la ikili bir mekanizmamız da var. Bu geri kabul protokolü şeklinde cereyan ediyor, Sahil Güvenlik Komutanlığımız yok galiba şu anda burada ama Sahil Güvenlik Komutanlığımız denizlerde bu sene 92 bin kişiyi kurtardı. Karşı tarafa geçişler tabii yine çok büyük sayılarda.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Karşı tarafın botları patlattığına dair görüntüler yansıdı biliyorsunuz. Yani dolayısıyla iş birliği o anlamda da..

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Tabii.

Biz, Yunanistan’la 2001 yılından bu yana iş birliği yapıyoruz ve bütün bu konuları da gündeme getiriyoruz. Tabii ki basın önünde böyle şeyler yapıldığına dair doğrulamayı Yunanistan tarafından alamıyoruz ama biz...

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Uluslararası Af Örgütü üyeleri...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Bunları karşı tarafa... En son görüntüler basına yansıdı. Bunu Yunan makamlarının dikkatine ciddi şekilde getirdik, Yunan Sahil Güvenlik Komutanının bizzat dikkatine getirildi. Kesinlikle önceliğimizin denizlerde ölümlerin önlenmesi olduğunu söylüyoruz fakat tabii, Akdeniz çok ölümcül bir deniz oldu, 3.500’den fazla insan 2015 yılında denizlerde hayatını kaybetti. Göçü tabiatıyla durdurmanın mümkün olmadığını biz her fırsatta söylüyoruz ancak iyi yönetilmesi gereken bir olgu olduğunu da savunuyoruz. Dediğimiz gibi, denizlere set çekmemiz mümkün değil ancak iş birliğini artırmamız gerekiyor ve denizlere çıkışları açıkçası önlememiz gerekiyor. Denize çıkmadan önce göçü durdurabilmemiz bizim daha fazla başarı hanemize kaydedilecektir.

Kişisel veriler ve diğer 72 kriter konusunda ben yine AB Bakanlığımızın desteğini bekliyorum.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANI EGE ERKOÇAK – Dışişleri Bakanlığımıza çok teşekkür ediyorum.

Biz gerçekten, süreç yoğunlaştığı için 3 bakanlık olarak –İçişleri, Dışişleri, Avrupa Birliği Bakanlığı- çok yakın çalışıyoruz. Bilgileri takip etmek ancak birbirimizi destekleyerek mümkün olabiliyor bu yoğun süreçte.

Sahil güvenlik açısından da gerçekten -Dışişleri Bakanlığı temsilcimizin de belirttiği gibi- Sahil Güvenlik Komutanlığımız canla başla çalışıyor, 7/24. Bu rakamlar bir önceki seneye göre yüzde 160’lık bir artışa tekabül ediyor, iki üç sene öncesine baktığımızdaysa 8 kat, 9 kat artışlar söz konusu. Sahil Güvenlik Komutanımız eğer bir vesileyle buraya gelirse her zaman söylediği gibi, evlerine dahi gitmeden sahil güvenlik birimlerimizin bu görevlerini ifa etmeye çalıştıklarını her fırsatta belirtiyorlar. Dolayısıyla da o konuda çalışmalar yine yoğun bir şekilde sürüyor. Yine Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerimizde de projelerimizde Sahil Güvenlik

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 7

Komutanlığımızın idari kapasitesini ve ekipmanını güçlendirici projelere de yer verilmekte.

72 kriter açısından şunu söylemek çok önemli: Bu 72 kriter yeni bir 72 kriter değil yani 29 Kasım 2015 tarihinde ortaya çıkmış bir 72 kriter değil. 16 Aralık 2013 yılında vize muafiyeti diyalogu süreci başladı. İçişleri Bakanımız muhatabı ve Dışişleri Bakanımız ve şu anki Sayın Başbakanımız ve muhatapları geri kabul anlaşmasını ve vize serbestisi yol haritasını teşkil edecek bir tutanak metnini imzaladılar. Bu imza çerçevesinde de 72 kriter 2013 yılından beri yürürlükte olan bir kriter ki bunların müzakeresini biz 2010 yılının sonundan 2013 yılına kadar zaten yapmış durumdaydık. Bu 72 kriterin altında Türkiye'nin çeşitli meşru hakları yani açıklamaları, örneğin Schengen vize sistemine ancak üyelikle beraber tamamen geçebileceğimize dair çeşitli açıklamalar da mevcut. Bu 72 kriter aslında açık bir belge ama biz size muhakkak bu 72 kriteri iletiriz.

Bu 72 sayısı tabii, kulağa sayısal rakamlar çok kolay geldiği için çok son dönemde de söylendiğinde hep duyduğumuz bir sayı. Hâlbuki biz 2013 yılından beri bunun üzerinde elimizden geldiğince Dışişleri Bakanlığımız koordinasyonunda çalışıyoruz.

Reform eylem grubuna... Sayın Bakanımızın "Bu 72'si bir torbada gelecek." sorusuna cevap. Aslında biraz bu söylediklerimin içerisinde de gizli çünkü üzerinde epeydir çalışıldığı için bu konular farklı farklı süreçlerde ilerliyor ancak reform eylem grubunda özellikle öncelikli olarak bu 72'nin tahminen belki 15 tanesine, 20 tanesine bir anda cevap verecek çeşitli paketler olabileceğini veyahut da torba şeklinde çalışılacağını ifade etmek istedi ve bu listesi 3'üncü reform eylem grubu, Sayın Başbakanımızın Başkanlığında 11 Aralık tarihinde yapılan toplantı sonrasında basın bildirisinde de var. Bu 72 kriterle beraber biz bu basın bildirisini de sizinle paylaşalım. Yine o gün 11 Aralık tarihli Sayın Başbakanımızın basın toplantısında da bu sürecin nasıl yürüyeceğine dair, yani basın bildirisine ek olarak kendi basın toplantısında verdiği cevaplarda da yine bazı ipuçları yer almakta. Ancak baktığımız zaman, öncelikli olarak, kişisel verilerin korunması kanunu, insan ticaretinin önlenmesi, mağdurların korunmasına ilişkin mevzuat düzenlemesi -bu bir yönetmelik olacak- ve birçok uluslararası anlaşmanın onaylanması, biyometrik verili kimlik kartlarına geçiş ki o bildiğim kadarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Bugün görüşülecek.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANI EGE ERKOÇAK – Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin yönetmelik gibi, cezai konularda adli yardımlaşmaya ilişkin kanun gibi farklı konularda çalışmaları süren kanunlar. Sadece Reform Eylem Grubu'nun bildirisinde yer alan bu hususlar, aynı zamanda hükümetimizin eylem programıyla da örtüşen unsurlar içeriyor.

Bu çerçevede, yine, Sayın Başbakan Yardımcısı Lütfi Elvan başkanlığında reformların izlenmesine yönelik kurul on beş günde bir düzenli olarak toplanıyor hükümetimiz göreve başladıktan sonra.

Bu konu ve burada yazan kanunlar bir paket olarak orada ele alınıyor, yani o şekilde bir çalışmayı ifade edebilmek için o şekilde bir paket ifadesi kullanıldı, yoksa hepsi çok farklı, hepsinin maddeleri çok fazla ve farklı komisyonlardan geçtiği için tek bir paket hâlinde ilerlemesi, zaten pratik olarak da Meclis mevzuatı açısından çok da mümkün görünmüyor.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Teşekkürler.

BAŞKAN – Siz söz mü istiyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DIŞ İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI NACİ SÜMEROĞLU – Evet efendim.

Sayın vekilimizin koordinatörle ilgili sorusunu cevaplamak istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 8

Anlaşmanın uygulanması ve merkezin denetlenmesiyle ilgili anlaşmada, her yıl düzenli olarak 2 kez toplanacak bir ortak komisyon öngörülmektedir. Bunun dışında da bildiğiniz üzere, merkez yirmi dört saat süreyle çalışacak şekilde planlanmıştır, her ülkenin kendi görevlileri yer alacak ve ülke kendi koordinatörünü ayrı ayrı atayacak efendim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Evet, Sayın Mehmet Muş, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; hayırlı sabahlar diliyorum.

Burada, bu Geri Kabul Anlaşması'ndaki kriterlerde, Türkiye üzerinden giden göçmenler, bunların belirlenmesi, tespiti nasıl yapılacak? Bir ülke tanımlaması var mı gidenlerle alakalı? Yani bizim geri kabul edeceğimiz göçmenler noktasında?

Bir de bu tanımlamada, bu göçmenlerin kendi ülkeleri içerisindeki koşullarına bağlı olarak burada bir değişiklik olacak mı geri kabulde veya onların iade etme talebinde?

Bununla alakalı bir bilgi verebilerseniz çok sevinirim.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANLIĞI AB İŞLERİ UZMANI BİLGİ CAN KÖKSAL – Geri Kabul Anlaşması'nın uygulanması açısından, yani yürürlüğe girdikten sonra üçüncü ülke vatandaşları için normal takvim devam ederse, 1 Ekim 2017'de, ancak şimdi, bu vize serbestisi diyalogunun hızlandırılması kapsamında yapılan çalışmalar çerçevesinde hazirana alınması öngörülmüyor.

Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor ki anlaşmanın kimlerin geri iade olacağına, hangi şartlarla alınacağına, hangi belgelere bakılacağına ve bu belgelerin yokluğunda nasıl kabul şartları içereceğine dair çok detaylı hükümleri var, ekinde de bu belgelerin hangisi olabileceği, buna ek belge getirilmek isteniyorsa bunun hangi şartlarda olacağı -anlaşmanın içerisinde öngörülen bir ortak geri kabul komisyonu var- bunun bu komisyon tarafından onaylanması gerekiyor, bu belgelerin listelerinin değiştirilmesi gerektiği zaman, bu şartlar yer alıyor.

Bunun haricinde de şöyle bir genel, bizim basından takip ettiğimiz kadarıyla veya yaptığımız görüşmelerde gördüğümüz hususlardan bir tanesi, en son bu sığınmacı kriziyle beraber konuların gündeme gelmesi sebebiyle, Geri Kabul Anlaşması'yla birlikte sığınmacıların, yani Türkiye'den Avrupa Birliğine giden Suriyelilerin Türkiye'ye iade edileceği de çokça dile getirilen hususlardan bir tanesi, ancak anlaşma uluslararası korumadan yararlanması gereken kişiler için özel hükümler içeriyor. Yani Avrupa Birliği müktesebatına ve aynı zamanda bu konudaki uluslararası temel sözleşmelere riayet edilmesi bekleniyor anlaşmanın içinde ve bu hükümler ayrıntılı olarak açık açık, madde madde yazılmış durumda.

Dolayısıyla, uluslararası korumadan yararlanması gereken bir kişiyi, Avrupa Birliği ülkelerinin Geri Kabul Anlaşması çerçevesinde Türkiye'ye iade etmesinin olanağı bulunmuyor, ancak bu başvuruyu değerlendirip, geçersiz bulup, "Bu insan düzensiz göçmendir." kanaatine vardıldıktan sonra bu iade işlemini gerçekleştirebiliyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bunlara kim karar veriyor? Komisyon mu karar verecek? Yani uluslararası sığınmacı mı yoksa düzensiz bir göçmen mi olduğuna karar verecek olan komisyon mu?

Bir de buradaki oy dağılımı nasıl oluyor? Mesela bizim eşit sayıda üyemiz mi var, yoksa 10 üyeden 3'ü mü bizim, 5'i mi bizim, nasıl oluyor?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANLIĞI AB İŞLERİ UZMANI BİLGİ CAN KÖKSAL – Uluslararası koruma başvurularının değerlendirilmesi tamamen ulus devletlerin inisiyatifinde olan bir şey, yani kendi topraklarına kimi sığınmacı olarak kabul edip kimi etmeyecekleri tamamen kendi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 9

inisiyatiflerinde olan bir şey. Bu çalışmayı yaparken de uymaları gereken hem kendi kanunları var hem Avrupa Birliğinin müktesebatı var hem de Cenevre Sözleşmesi var ve bunun protokolü var. Dolayısıyla, bu karar kendilerinin vereceği bir karar, ancak bir üye devlet, Avrupa Birliği hukuku çerçevesinde, mesela Türkiye'den giden bir Suriyeliye "Ben buna sığınma hakkı tanımıyorum, ben bunu mülteci olarak kabul etmiyorum, bu uluslararası koruma statülerinden herhangi bir tanesini vermiyorum." demesi olanaklı değil.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Mesela Irak'tan bir göçmen gitti, diyelim Musul bölgesinden gitti, diyor ki: "Orada IŞİD var." İşte, Türkiye üzerinden Avrupa'ya gittiğini varsayalım. Şimdi onlar bunun düzensiz bir göçmen olduğunu kabul ediyorlar ve göçmen olarak kabul etmiyorlar, bunu iade etmek istiyorlar, biz de diyoruz ki: "Hayır, bu bir göçmendir, çünkü burada güvenlik sorunları vardır, bundan dolayı Musul'u terk etmiştir."

Şimdi, böyle bir anlaşmazlık durumunda kabul olacak olan nedir? Onlar iade etmek istiyorlar, biz de bu gerekçelerden dolayı kabul etmiyoruz. Bu durumda nasıl bir çıkış olacak?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANLIĞI AB İŞLERİ UZMANI BİLGİ CAN KÖKSAL – Şöyle: Geri Kabul Anlaşması'nda Türkiye'nin kimi geri alacağı, yani Türkiye'nin isteğine aykırı olarak Türkiye'nin birini geri alması söz konusu değil tabii ki. Tabii, anlaşmada sunulan belgeler yeterliyse, anlaşmayı etkin uygulaması, tam uygulaması gerekirse bunu geri almak durumundadır, ancak böyle bir görüşü varsa Türkiye'nin, zorla Türkiye'ye bir geri iade, anlaşma çerçevesinde tabii ki mümkün değil.

BAŞKAN – Son olarak kısa bir şey soracağım.

Bu Cenevre Sözleşmesi'nden bahsettiniz ya, orada Türkiye'nin bir çekincesi var, biliyorsunuz coğrafi olarak güney sınırlardan gelen... Bu çekincenin kaldırılması talebi var mı bu aralar? Böyle bir şey gündeme geldi mi?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER BAŞKANLIĞI AB İŞLERİ UZMANI BİLGİ CAN KÖKSAL – Şöyle efendim: Coğrafi sınırlama, yani Avrupa'da meydana gelen olaylar sebebiyle ancak mülteci statüsü vereceğine dair Türkiye'nin bu çekince... Aslında çekince de değil, bazen böyle bir algılama oluyor. Yani Türkiye'nin yaptığı bir çekince değil, anlaşmadan kaynaklanan seçimlik bir hakkı, zamanında anlaşmayı imzalayan bütün devletlere verilmiş olan ve Türkiye'nin bu şekilde kullandığı bir hakkı. Şu anda, vize serbestisi diyalogu kapsamında coğrafi sınırlamanın kaldırılmasına yönelik Türkiye'ye gelen bir talep yok. Ayrıca, Türkiye de çok uzun zamandan beri ısrarlı, bu işin, yani coğrafi sınırlamayı kaldırmayacağını, bunun değerlendirilmesinin ancak Avrupa Birliğine üyelikle beraber yapılacağını belirtiyor. Bu husus, Başkanımın belirttiği meşruhatlı yol haritasında da, yani vize serbestisi diyaloguna ilişkin yükümlülüklerin yer aldığı yol haritasında da belirtilmiş durumda bizim meşruhatımız olarak. Yani Avrupa Birliğiyle yapılan görüşmelerimizde de bu coğrafi sınırlamanın kaldırılmasına yönelik bir talep gelmedi. Dolayısıyla, sanıyorum ki meşruhatlı yol haritası değil de doğrudan yol haritasına bakılıp bir yorum yapıldığında, böyle bir çıkarımda belki bulunulabiliyor ama gerçekte böyle bir talep mevcut değil.

Arz ederim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Benim bir eklemem olacak burada.

Bu, bazen bizim Avrupa Birliği üyesi ülkelerle temaslarımızda da dile getiriliyor, fakat biz o zaman şunu soruyoruz karşı tarafa: "Tamam, biz 1951 Cenevre Sözleşmesi'ne coğrafi şerhle tarafız, bir ulus devlet olarak buna da hakkımız var, fakat biz buna rağmen ülkemizde 2,5 milyon Suriyeliye uluslararası geçici koruma sağlamış durumdayız. Sizin coğrafi şerhiniz yok, siz ne kadarını aldınız?" sorusunu da yönelttiğimiz zaman zaten sorularını geri çekiyorlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 10

Kaldı ki bizim kendi ulusal mevzuatımıza göre uluslararası korumanın türlü tanımları var ve bu, 1951 Cenevre Sözleşmesi'ne yakın haklar getiriyor bizim ülkemizde geçici koruma tanıdığımız mültecilere, sığınmacılara.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Zehra Hanım.

ZEHRA TAŞKESEN LİOĞLU (Erzurum) – Merhabalar.

Özellikle 5 tane temel eksen üzerinde ilerleniyor, aslında 72 tane kriter de benim anladığım kadarıyla o 5 temel eksen üzerine ilerliyor; temel haklar, belge yönetimi, göç yönetimi, kamu güvenliği gibi aslında temel 5 eksen üzerine ilerliyor.

Ancak onlardan bir tanesi, bizim uzunca süredir Avrupa Birliğiyle müzakere sürecimizi de etkileyen Güney Kıbrıs'la olan anlaşmalar ya da Güney Kıbrıs'ı kabul edip etmememizle ilgili olan konu ve kriterlerin 22'ncisinde -yanlış hatırlamıyorsam- Güney Kıbrıs'la yürütülen vize anlaşmalarının askıya alınması ya da bertaraf edilmesiyle ilgili bize birtakım direktifler var diyelim, yani 72 kriterden bir tanesi de bu. Biz bu noktada ne yapıyoruz ya da ne yapacağız? Önümüzde yarın öbür gün vize muafiyetiyle ilgili durumda bu önümüze gelecek mi, bununla ilgili herhangi bir senaryo geliştiriliyor mu?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Haklısınız, 22'nci kriterde ben de bunu görüyorum, AB üye ülkelere ayrımcı olmayan bir vize politikası izlenmesi.

Şimdi meşruhatlı vize serbestisi yol haritasında da -bizim bahsettiğimiz üzere- AB vize politikasına tam uyum bizim AB üyeliğimizle birlikte mümkün olacak, biz bunu kayıt altına aldık.

Burada bu kriterin karşılanıp karşılanmadığının değerlendirilmesi bir raporla belgelenecek ve tamamen bunun gerçekleşmesi gerekmiyor bizim bu kriteri karşılamış sayılmamız için.

ZEHRA TAŞKESEN LİOĞLU (Erzurum) – Yani istisnamız gibi bir şey olacak.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Tabii ki.

BAŞKAN – Evet, buyurun Özkan Bey.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ece Hanım ve değerli arkadaşlarımız, ilk önce verdiğiniz bilgilerden dolayı teşekkür ederim.

Ece Hanım, benim Suriyelilerle ilgili bir iki sorum olacak, çünkü bu konuya siz hâkimsiniz anladığım kadarıyla.

Bir Suriyeli aile geldiği zaman, ülkemizde geçici bir şekilde veya kalıcı bir şekilde ikamet ediyor. Suriyeli aileye yapılan ekonomik, maddi destek kişi başı mı, yoksa aile başı mı? Nasıl bir rakam ödeniyor, kişi başı mı ödeniyor, aile başı mı ödeniyor? Bu nasıl detaylandırılıyor? Bu konuda bilgiye ihtiyacım var.

Benim de bildiğim kadarıyla -siz de aynı şeyi teyit ettiniz- yaklaşık sayıyı 2 milyon 535 bin civarında sanıyorum. Bu birinci sorum.

İkinci sorum, bu kadar çocuğun veya büyük vatandaşın, Iraklı veya Suriyeli vatandaşın veya diğer ülkelerden gelen vatandaşın denizlerde boğulması, ölmesi... Bence tampon bölgesinde kontrollü tutsaydık, ancak Avrupa Birliğinden herhangi bir ülkeden belirli sayıda talep olduğunda onları güvenli bir şekilde gönderseydik, hiç bu ölümlerin meydana gelmeyeceği kanaatindeyim. Bu konuda neden ülkenin içerisine tamamı bırakıldı tampon bölgelerde çadır kentlerde tutulmayıp da?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Dışişleri Bakanlığı temsilcisi olarak, bence bu sualleri asıl yanıtlayacak bakanlığımız İçişleri Bakanlığımızdır, Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüzdür ama ben tabiiyle, onlardan bu bilgileri alabildiğim kadarıyla sizinle de paylaşmaya çalışacağım.

Öncelikle niçin bir tampon bölge oluşturup onları ülkemizde tutmadık veya niçin sadece 260 bini çadır kentlerde yaşıyor da diğerleri yaşamıyor?

Şimdi, Türkiye'nin, Suriye'de krizin başlangıcından bu yana, yani yaklaşık beş yıldır sadece Suriyeliler için yaptığı harcama 8 milyar ABD Dolarını aştı, bizim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 11

uluslararası toplumdaki aldığımız para ise 455 milyon ABD Doları civarında kaldı. Biz bunu her vesileyle söylüyoruz, yani krizin başlangıcından bu yana “Tek bir ülkeye bu sorumluluğu veremezsiniz.” şeklinde uluslararası topluma çağrıda bulunduk, ancak bu sene mülteci, göç krizinin bu boyutlara gelmesiyle birlikte birtakım adımlar atmaya başladılar ama bu adımlar yetersiz.

Şöyle ki ülkemizde hepsi kamplarda bulunsaydı dahi, Avrupa Birliğinin alacağı ve almakta olduğu sayı o kadar az ki. Kendi içinde, İtalya ve Yunanistan’dan diğer Avrupa Birliği ülkelerine bile göçmen dağılımını gerçekleştirememiş bir birlikten bahsediyoruz. Sizin de malumunuz, Avrupa Birliği içerisinde ne yazık ki ortak bir göç ve mülteci politikasının olmaması, şu anda birlik içinde en ciddi sınamalardan birini teşkil ediyor.

Biz, tamamen bunları ülkemizde kamplarda barındırsak dahi, dediğim gibi, Avrupa Birliğinden veya dünya genelinden yeterli sayıda talep almıyoruz Suriyelilerin kendi ülkelerine gönderilmesi konusunda. Aynı zamanda, tabii, şu anda Avrupa’da artan İslamofobi, yabancı düşmanlığı çerçevesinde de ne yazık ki üye ülkelerde tepki oluşuyor. Şu anda Almanya, yaklaşık 1 milyon civarında sığınmacıyı almış vaziyette, fakat Köln’de yaşanan son olaylar -sizler de takip etmişsinizdir- şu anda Almanya kendisi suça karışmış olan göçmen, mültecileri bu haktan mahrum bırakma gibi hususları tartışıyor. Yani bu, şu anda gerçekten çok tartışmalı bir konu.

Bir diğer şey, ülkemizde biz bu seçme merkezlerini -Avrupa Birliği onlara “hotspot” diyor- oluşturduğumuz zaman, bu ilave bir çekim gücü oluşturacaktır, daha fazla sayıda Suriyelinin veya uluslararası korumaya muhtaç insanın ülkemize doğru gelmesini sağlayacaktır. Eğer uluslararası toplum bu sığınmacıları istiyor ise, bu sığınmacılar sadece bizim ülkemizde yok, Lübnan’dan bunları alabilirdi, Ürdün’den bunları alabilirdi. Biz, tamam, Suriyelilerin yüzde 50’sine ülkemizde koruma statüsü sağladık, ama diğer ülkeler de var ve oradaki koşullar bizim ülkemizdeki koşullardan çok daha vahim durumda.

Bir de bizim Avrupa Birliğindeki temasta bulunduğumuz kişilerden doğru gelen bir bilgi ve kendi kurumlarımızdan da aldığımız bir bilgi, göç krizi çerçevesinde Avrupa’ya geçen sığınmacıların ciddi bir kısmı ülkemizdekiler değil, Ürdün ve Suriye üzerinden gelen korumaya muhtaç kişiler.

Bu bağlamda, biz, 8 Ocak itibarıyla biliyorsunuz Suriyelilere vize uygulamasına başladık. Yalnız, bu, karadan geçecek olan Suriyelilere değil, üçüncü ülkeler, Ürdün ve Lübnan üzerinden hava yoluyla gelecek olan Suriyelilere, çünkü çok ciddi oranda Suriyeli hava yoluyla gelmek suretiyle... Malum 8 Ocaktan önce vize yoktu, dünyanın her yerindeki Suriyeli Türkiye’ye vizesiz olarak gelebiliyordu. Avrupa Birliğinin bize yönelttiği bir eleştiri de “Evet, sizin vize politikanız biraz da göç krizini teşvik ediyor.” Bu bağlamda bizim yaptığımız yeniden değerlendirme neticesinde Suriyelilere, üçüncü ülkelerde bulunan Suriyelilere vize getirmek oldu.

İlk sorunuzu yanıtlayamayacağım ne yazık ki o bilgi bende yok, başka kurumdan gelen bürokrat arkadaşlarımda varsa, yani aile başına ne kadar para verildiği bilgisi bende ne yazık ki yok, biz toplam bir rakamla...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bu nedense bir sır gibi saklanıyor, bir türlü çözemediğimiz bir soru oldu.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ DAİRESİ BAŞKANI ECE ACARSOY – Yalnız AFAD’da bu bilgi olabilir.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Başkanım, bu konuda gerçekten eksik bilgilere sahibiz, çünkü Suriyeli bir aileye fert başı, büyükler için, beyefendi ve hanımıyla birlikte aileye ve ayrıca çocuk başına ne kadar veriliyor, toplamda nedir, bu konuda yeterli bilgiye sahip değiliz maalesef.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 12

BAŞKAN – Bununla ilgili üç değerli bakanlık temsilcimiz burada, olmazsa yazılı bir bilgi talep edelim, ilerleyen günlerde Komisyon üyelerine dağıtımını yapalım biz bilahare.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – 800 TL civarında bir rakam...

BAŞKAN – Tamam Özkan Bey, bunu biz yazılı olarak talep edelim, sizin de sorunuz doğrultusunda uygun olur, bizler de istifade ederiz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Başkanım, ben bunu talep ettim, maalesef cevap alamadım.

BAŞKAN – Bir de Komisyon olarak bunu tekrar bir talep edelim.

Evet, arkadaşlar notlarını aldılar zaten, onu bekleyeceğiz biz.

Evet, Sayın Arzu Erdem, buyurun.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Herkese günaydın, hoş geldiniz.

Teşekkür ederim.

Şimdi, iki konuda ben bilgi rica edeceğim sizden.

Bir tanesi, yine biraz önce milletvekili arkadaşımıza verdiğiniz cevabı vereceksiniz belki ama somut bir bilgiyle gelip bunun artık toplumsal bir infiale yol açtığını da belirtmek istiyorum.

Şöyle ki: Kendi öğrencilerimize Kredi ve Yurtlar Kurumundan 400 liraya yakın bir burs verilirken -ki geri ödemeli bu- Suriyeli öğrencilere aylık 1.200 lira burs verilmektedir. Tabii, 8 milyar dolarlık bütçenin dağılımı ve bunun nasıl harcandığı konusunda biz Başbakanlığa da gerekli soruları sorduk ama bir cevap alamadık.

Ayrıca, artık kendi, Türk milletimizden sürekli şunu duyuyoruz: “Suriyeli olmak varmış Türkiye’de, biz gerçekten değersiziz, öğrenci olarak değersiziz, yatırımcı olarak değersiziz, onlar vergi ödemiyor, biz ödüyoruz.” Bunun gibi... Tabii, zaman içerisinde, özellikle farklı konularla da karşılaşıldıkça inanıyorum ki Türk ve Suriyelinin karşı karşıya gelmesine sebebiyet verecek. Okulları geziyorum İstanbul’da, İstanbul Milletvekiliyim ben; okullarda da gördüğüm, Türkmen öğrenciler, evet, birinci sınıftan itibaren küçük yaşta başlayabiliyorlar ama Türkçe bilmeyen öğrenciler, 15 yaşındaki bir kız çocuğumuz birinci sınıfa başlamış. Şimdi, bu çocuk 18 yaşına geldiği zaman üçüncü sınıfa gidecek. Bunu nasıl çözmeyi düşünüyorlar? Yani burada aslında Suriye ve Türkiye’nin karşı karşıya gelmesi söz konusu olacak zaman içerisinde. Bununla ilgili önlem nasıl alınacak?

Bir de bu parasal dağılımın hakikaten çok doğru yapılmadığını düşünüyorum. Nasıl bir orantı? Biraz önce milletvekili arkadaşımızın sorduğuna ben cevap vereyim. Bizim ailelerden yaptığımız çalışmalardan yola çıkarak söylüyorum, kişi başı 700 lira para veriliyor. Aile içerisinde bir kişiye verilmiyor ki bizde yardım yapıldığı zaman bilirsiniz ki kaymakamlıklardan dul bir hanıma 200 lira, 250 lira, üç ayda bir 500 lira falan veriliyor. Burada bir hakkaniyetsizlik söz konusu.

İkincisi, Kıbrıs konusuna gelmek istiyorum ben. Biz bundan yaklaşık bir hafta önce Kıbrıs’a bir izleme komitesi olarak gittik ve orada şununla karşılaştık: Orada da Rum tarafıyla müzakereler oldukça kapalı bir zemin içerisinde, tutanaklar hiç kimsenin elinde olmamak suretiyle gerçekleşiyor. İşte, burada, Türkiye’deki komisyon da tamamen gizlilik içerisinde görüşmeleri sürdürüyor. Avrupa Birliği görüşme müzakerelerinin içerisinde de fasıllar arasında... Geçen gün Volkan Bozkır Bakanımız da “3, 4 tane fasılda hep Kıbrıs sorunu önümüze çıkıyor, bu fasılları aşamadık.” demişti. Şimdi, burada bir sıkıntı gördük biz. 12 tane görüşme yaptık gerek bürokratlarla gerek siyasilere, sanki Kıbrıs elimizden gidiyor gibi görünüyor şu an. Bu tehlike ne durumda? Burada gerçekten Türkiye bunun önlemini alıyor mu? Bu kadar zorlu bir mücadeleyle kazanılmış olan Kıbrıs’ımız elden gidiyor mu? Bu izleniyor mu gerçek manada? Rum’a nasıl tavizler veriliyor? Bununla ilgili de ben sizden bilgi rica edeceğim varsa eğer.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 13

BAŞKAN – Arzu Hanım, müsaade ederseniz, ben arkadaşları belki rahatlatmak adına hem de zamanı verimli kullanmak adına... Tabii, sorularınız gerçekten önemli sorular, bizim de belki bilgi sahibi olmamız gereken konular ama takdir edersiniz ki konuştuğumuz kanun çerçevesinde ve arkadaşların da belki muhtemelen uzmanlık alanına girmiyordur, çünkü o direkt KYK'yı ilgilendiren bir konu olabilir. Eğer yine aynı şekilde onlar bize yazılı olarak bu konuda bir bilgi sunabilirlerse bizim için daha uygun olur kanaatindeyim, çünkü bu konuyu da birçok arkadaşımız ilk defa duyuyoruz, özellikle o burs konusunu da.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Ben cevap verebilirim isterseniz.

BAŞKAN – Evet, sizin bir bilginiz varsa Zehra Hanım, çünkü ben duymamıştım.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Aslında o burs sadece Suriyeli öğrencilere verilmiyor; Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Türkiye'de eğitim görmek isteyen her yabancı öğrenciye kriterleri karşılamaları hâlinde bu bursu veriyor ve bu burs birinci sınıftan itibaren başlıyor. Tanzanya'dan da olsa, Kore'den de olsa ya da Suriye'den de olsa hiçbir şey fark etmiyor. Sadece dört yıllık bir üniversitede örgün eğitimde, birinci eğitimde okuması şart, belirli bir puanın üzerinde puanla üniversiteye girmiş olması şart. Bunun karşılığında tıpkı ben bir Tanzanyalı öğrenciye nasıl 1.200 lira burs veriyorsam ki bunun karşılığında, bugün ona baktığınızda, Amerika'da da, İngiltere'de de, Kanada'da da, farklı ülkelerde de... Ben Amerikan bursuyla okudum, doktoramı onunla yaptım. Dolayısıyla, bu anlamda uluslararası diğer tüm devletlerin vermiş oldukları bursların bir benzeridir. Şu anda Türkiye'de Suriyeli öğrencilere ya da farklı öğrencilere verilen bursun başka hiçbir anlamı yoktur, sadece ve sadece Suriyeli oldukları için verilmiyor. Bunlar Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklarına 11 Ocağa kadar başvuru yaptıklarında ve kriterleri karşıladıkları takdirde veriliyor. Kaldı ki Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklarının sayfasına da girip baktığınızda, mevcut yabancı öğrencilerin içerisinde Suriyelilerin oranları binde 1 civarında gibi çok daha düşük bir rakam.

Bir de biz aynı şekilde o şeyi de düzeltelim, bizim Türk öğrencilere verdiğimiz 400 liralık öğrenim kredisi ayrı, öğrenim bursu ayrı. Dolayısıyla, evet, öğrenim kredisine bugün Türkiye'de herkes müracaat eder, şartlar elverirse alır. Burs da yine aynı şekilde, bursu geri almıyor devlet, öğrenim kredisini geri alıyor.

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Burs ne kadar?

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Başbakanlık bursu 400 lira.

BAŞKAN – O da 400 lira. Yani 1.200 lira ile 400 lira arasında.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Ama bakın, şöyle söyleyeyim: Şimdi, siz, Türkiye'de okuyan bir öğrenciyle...

RECAİ BERBER (Manisa) – Burada sadece Suriye'den gelen öğrencilere burs veriliyormuş gibi bir algı oluştu...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Yok, şöyle dedim ama bakın, müsaade ederseniz...

RECAİ BERBER (Manisa) – 300 bin öğrenciye bu veriliyor mu?

ARZU ERDEM (İstanbul) – Yok, şöyle, bakın, şunu söylemek istiyorum: Suriyeli öğrencilere... Bugün ön plana neden çıktı Suriyeli öğrencilerin 1.200 lirası? Neden biliyor musunuz? Çünkü Suriye'den gelenler vergi ödemiyor, çünkü Suriye'den gelenlerin evine kişi başı bir yardım gidiyor.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ama...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Hayır, bakın, kişi başı bir yardım gidiyor. Şimdi, Suriyelilerle... Bakın, burada, ben hiç bunu siyasi manada söylemedim, tamamen insani manada söylüyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Doğru söylüyorsunuz da...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 14

ARZU ERDEM (İstanbul) – Türk insanının Suriyelilerle karşı karşıya gelecek kadar bir düşmanlık içerisinde olduğunu söyledim ve bir bilgi rica ettim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kaç öğrencinin aldığını söylerseniz...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Buradaki savunmanın... Bakın...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, müsaadenizle...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Arzu Hanım, bakın, hak veriyorum size...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Bakın, milletvekili arkadaşımız oldukça güzel bir şekilde anlattı.

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, bu bilgiyi aldınız, kaç öğrenci aldığını da bilirsek... Ben bilmiyorum, kaç öğrenci alıyor mesela?

ARZU ERDEM (İstanbul) – Bakın, ben soruyorum zaten, sorduğum için bunun cevabını almak istiyorum.

BAŞKAN – Arzu Hanım...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Arzu Hanım, ben şuna hak veriyorum, ama aynı zamanda...

BAŞKAN – Zehra Hanım...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Çok özür diliyorum Başkanım.

Bakın, biz siyasetçilerin bir görevi de toplumda bu tür yanlış algılamaların önüne geçiyor olabilmek.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Tabii ki.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Yani eğer Türkiye’de sizin söylediğiniz gibi, bize sığınmak zorunda kalmış olan halka yönelik bir tepki doğuyorsa, bizim de görevimiz bunları doğru bir şekilde öğrenip, toplumun bu anlamdaki yanlış algısının önüne geçmek ve varsa böyle bir yabancı düşmanlığının... Eğer biz onu yaparsak, Almanya’da Türklere uygulanan yabancı düşmanlığı neyse, Türkiye’de Suriyelilere uyguladığımız yabancı düşmanlığı aynı olacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Zehra Hanım, lütfen... Bakın, bu Komisyonun çalışma usul ve esaslarına lütfen...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Biz, daha sonra...

BAŞKAN – Tabii, bunu karşılıklı da halledebiliriz veyahut...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Biz soru soracağız onunla ilgili, tamam.

BAŞKAN – Bunları yazılı olarak iletebilirseniz bize, biz de aracılık yapabiliriz size. Net bir bilgi edinelim ondan sonra, çünkü burada tartışarak bir şey elde edemeyiz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Özür dilerim.

Ben Zehra Hanım’ın konuya hâkim olduğunu yakaladım, Arzu Hanım’ın da teyit ettiği gibi... 700 TL bir evde eşe ve kendisine yani 2 defa 700, 700 mü veriliyor? Bu konuya siz hâkim gibi...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Hayır, aile başına veriliyor, o da her aileye 700 lira değil, bir geçim kriteri belirleniyor ona göre. Yani bunu AFAD’a müracaat ettiğinizde... Ben AFAD’a müracaat edip aldım, siz de AFAD’a müracaat ettiğinizde...

BAŞKAN – Özkan Bey, bu konuyu...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Çünkü, ben...

BAŞKAN – Zehra Hanım, lütfen, bakın, aynı noktaya dönüyoruz. Bunu lütfen, Komisyondan sonra da olmazsa bilahare değerlendirebiliriz, çünkü bizim kanunumuz tamamen farklı bir noktaya kaydı.

Nurettin Bey, buyurun.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Efendim, biz tabii ki siyasi bir muhatap bulamadığımızı göre bazı sorularımızı soramıyoruz, keşke olsa da sorsak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : AB Uyum

Tarih :13/01/2016

Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 15

Ben sadece şunu sormak istiyorum: Özellikle Yunanistan ve Bulgaristan'da sınır güvenliğiyle ilgili bu anlaşma tamam, yani "evet" ya da "hayır" denilir bir şey konusu yok, bilgilendirme komisyonu gibiyiz şimdi.

Bizim iki ay önce Cumhuriyet Halk Partisi Göçmen ve Mülteci Komisyonu olarak gittiğimizde, Yunanistan'da boydan boya zaten devasa bir şey var, yani insanların geçmesi değil kedinin, köpeğin bile geçmesi mümkün olmayan bir sınır güvenliği var. Bulgaristan tarafında da ciddi önlemler var. Bu niçin alınıyor, onu tam çözebilmiş değilim ama... Hayır, bunlar alınsın, alınacak zaten, bir taahhüde girilmiş Avrupa'yla, Avrupa'yı korumak için elimizden geleni yapıyoruz, hepimize de kolay gelsin, ne diyelim. Ancak, denizi ne yapacaksınız? Denizle ilgili...

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Nurettin Bey, biz sorduk daha önce.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Siz sordunuz mu? Pardon, özür dilerim. Geri aldım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tasarı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarı üzerindeki genel uygunluk görüşümüzün esas komisyona bildirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Hayırlı olsun diyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, gündemimizin 2'nci maddesi yine seçimdi, fakat anlaşılan o ki değerli HDP temsilcileri yine burada mevcut değiller, yine bunu ertelemek durumunda kalacağız.

Hepinize hayırlı günler diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

Katkılarından dolayı değerli bürokrat arkadaşlara da teşekkürlerimi sunuyorum.

Kapanma Saati: 12.00